

Vastaus Eeva Tikkasen, Susanna Kaijun, Reija Frimanin, Kai-Ari Lundellin ja Naima El Issaouin sekä 35 muun valtuutetun aloitteeseen opettajien ja tutkijoiden asiantuntemus otettava keskiöön vantaalaisten lasten ja nuorten osaamistason vahvistamisessa

VD/7936/00.02.00.03/2023

KK/VT/M/PP/EA/T-LÅ/E-LM/VT/MT/PK/T-LÅ/PP/E-LM/EA/VT/MT

Eeva Tikkanen, Susanna Kaiju, Reija Friman, Kai-Ari Lundell ja Naima El Issaoui sekä 35 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tuoreet Pisa-tutkimukset osoittavat suomalaisten nuorten osaamisen tason heikentyneen entisestään.

Tämän aloitteen allekirjoittaneiden mielestä Vantaalla on tunnistettava nykyistä paremmin, mitkä tekijät aidosti vaikuttavat lasten ja nuorten osaamistasoon. Tunnistettujen esteiden poistamiseksi on tehtävä töitä nykyistä määrätietoisemmin. Tässä työssä on hyödynnettävä vantaalaisten opettajien, rehtoreiden ja koulun muun henkilökunnan asiantuntemusta nykyistä enemmän. Myös tutkimus ja tutkimusnäyttö on otettava yhä vahvemmin mukaan vantaalaisten lasten ja nuoren osaamistasoa vahvistaessa.

Tämän aloitteen allekirjoittavat esittävät, että Vantaalla tehdään opettajille ja muulle koulun henkilökunnalle pikimmiten kyselytutkimus siitä, miten he lähtisivät ratkomaan tekijöitä, jotka ovat osaamistason laskuun vaikuttaneet. Samalla luodaan suunnitelma siitä, miten esimerkiksi kasvatustieteellinen, kehitys- ja neuropsykologinen sekä nuorisopsykiatrinen tutkimus ja tutkimusnäyttö otetaan nykyistä vahvemmin mukaan lasten ja nuorten osaamistason vahvistamiseksi tehtävään työhön Vantaalla. Tähän työhön tarvittavat resurssit tulee kartoittaa.

Tämän aloitteen allekirjoittaneiden mukaan laadukasta tiedolla johtamista tulee kaikinensa vahvistaa Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla ja siihen tarvittavat lisäresurssit tulee kartoittaa. Laadukas tiedolla johtaminen vaatii myös lasten, nuorten ja heidän huoltajien kokemusten selvittämistä, sekä uudenlaista yhteistyötä luottamushenkilöiden, virkamiesten, työntekijöiden ja asukkaiden välillä.

Meidän on Vantaalla varmistettava, että Pisa-tutkimuksissa esille tullut trendi osaamisen vaihtelusta koulujen sisällä ja välillä saadaan laskemaan. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan strategian mukaisesti jokaisella vantaalaisella nuorella tulee olla aito mahdollisuus kasvaa omaan parhaaseen potentiaaliinsa.”

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 24

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Eeva Tikkasen, Susanna Kaijun, Reija Frimanin, Kai-Ari Lundellin ja Naima El Issaouin sekä 35 muun valtuutetun aloite opettajien ja tutkijoiden asiantuntemus otettava keskiöön vantaalaisten lasten ja nuorten osaamistason vahvistamisessa
-

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

PISA-tutkimuksessa esille noussut nuorten osaamistason lasku on erittäin laaja ja kompleksinen asia, johon vaikuttavat monet yhteiskunnalliset tekijät koulussa tapahtuvan oppimisen lisäksi. PISA-tuloksista virinnyt koulutuspoliittinen keskustelu kertoo omalta osaltaan suomalaisen laadukkaan perusopetuksen merkityksestä yhteiskunnassamme. Opetus- ja kulttuuriministeriön 2023 Sivistyskatsauksen mukaan oppimistulosten laskua selittävät mm. kulttuuriset syyt, jotka heijastavat elämäntavan sekä yhteiskunnallisten arvostusten ja asenteiden muutosta.

Aloitteessa esiin noussut huoli koulujen oppimistulosten eriämisessä on huomattu, ja siihen on pyritty vastaamaan Vantaalla mm.

- vuosiviikkotuntilisäyksillä (alkuopetuksen äidinkieli 1 vvt ja matematiikka 1 vvt)
- lisäämällä erityisopettajia luokille 1-2 ja 7-9
- kota-rahoituksella (valtion ja kaupungin oma rahoitus)
- laajalla koulutustarjonnalla ja keskitetyllä tuella (mm. tutorit, hankkeiden resurssiopettajat)
- kolmiportaisen tuen mallin jalkauttamisella

Vantaalla koulutus nähdään vahvasti osana lasten ja nuorten kotoutumista. Vantaa työnantajana huolehtii henkilöstön ajantasaisesta pedagogisesta ja didaktisesta osaamisesta. Vantaan perusopetuksen henkilöstölle on tarjolla kasvatuksen ja oppimisen toimialan tarjoamaa strategianmukaista täydennyskoulutusta sekä tutor-opettajien vertaistukea. Myös ulkopuolisten tahojen (OPH, AVI, Karvi, NM-instituutti jne.) järjestämiin koulutuksiin osallistuminen pyritään mahdollistamaan.

Nykyisellä resursoinnilla laajamittaista henkilöstökyselyä ei pystytä toteuttamaan, ja se vaatisi lisäpanostusta hallintoon. Mahdollisen selvityksen taloudelliset kustannukset edellyttävät kilpailuttamista, mikä vaatii hallinnon työvoimaa ja prosessin aikatauluttamista. Aikaisemman kokemuksen perusteella laadukas ja kattava ulkopuolisen toimijan toteuttama tutkimus perusopetuksen opettajille ja muulle koulun henkilökunnalle vaatii merkittävää taloudellista panostusta (arvioituna noin 50 000 €). Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, etenkin perusopetus, kiinnostaa useita tutkimustahoja. Vantaa tekee aktiivista tutkimusyhteistyötä, jonka avulla saadaan merkittävää tutkimuspohjaista tietoa niin oppilaiden osaamisesta kuin henkilöstönkin näkemyksistä koulujen arjesta. Näin ollen laajan kyselytutkimuksen teettäminen perusopetuksen henkilöstölle ei toisi PISA-keskusteluun toivottua lisänäkökulmaa.

Kokemus on osoittanut, ettei kyselytutkimuksilla saavuteta tietoa samalla tavoin, kuin mitä voidaan saavuttaa dialogisesti eri foorumeilla. Paras mahdollinen kokonaisnäkemys lasten ja nuorten oppimisen haasteista ja niistä toimenpiteistä, joilla niihin vastataan, saadaan aktiivisella ja hyvin johdetulla vuoropuhelulla kasvatuksen ja oppimisen henkilöstön, sekä myös oppilaiden ja heidän huoltajiensa välillä sekä tutkimustietoon ja -näyttöön perustuvilla kehittämistoimenpiteillä ja niiden säännöllisellä arvioinnilla. Opettajakuntaa tavataan säännöllisesti työkokousten ja koulutusten tiimoilta, joissa käydään avointa keskustelua. Perusopetuksen aluepäälliköt järjestävät alueidensa kouluilla säännöllisesti navigointivierailuja, joissa käydään vuoropuhelua koulujen henkilöstön kanssa koulujen tilanteesta sekä ajankohtaisista ilmiöistä. Huoltajien kanssa tehtävä dialogi ja erilaiset järjestetyt tilaisuudet mahdollistavat pulmien syiden ja ratkaisuideoiden kuulemisen. Yhteistyötä ja dialogia kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilöstön sekä luottamushenkilöiden välillä olisi myös hyvä edelleen kehittää, jotta vuorovaikutus lisäisi yhteisiä näkemyksiä haasteisiin vastaamisesta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla kehitetään aktiivisesti tiedolla johtamisen toimintatapoja, rakenteita sekä järjestelmiä toimialalla laaditun datavision (2022–2025) ja siinä määriteltyjen

askelmerkkien pohjalta. Tiedolla johtamiseen liittyviä alustoja (erityisesti Power BI-raportit) ja rakenteita kehitetään tukemaan sitä, että jatkossa voimme aikaisempaa paremmin yhdistää erilaisista lähteistä saatavaa tietoa ja muodostaa laajaa kokonaiskuvaa koulutustarpeen ennakoinnin ja koulutuksen vaikuttavuuden arvioinnin tueksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla pidetään tärkeänä ja pyritään seuraamaan tiivisti oppimiseen, kehitykseen ja kasvuun liittyvää tutkimustietoa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla hyödynnetään kansallisten tiedontuottajien tuottamaa tutkimus- ja arviointitietoa tiedolla johtamisen tukena. Näiden aineistojen etuna on, että ne tarjoavat mahdollisuuden verrata Vantaan kehitystä kansallisesti. Esimerkiksi THL:n joka toinen vuosi toteuttaman kouluterveyskyselyn tuloksia on analysoitu toimialalla huolellisesti ja niitä hyödynnetään niin hyvinvointityön tuloksellisuuden seurannassa kuin kehittämistoimenpiteiden kohdistamisessa. Vantaalla seurataan myös tiiviisti muun muassa kansallisten oppimistulosarvioitien tuloksia (Karvi) ja näiden pohjalta annettuja kansallisia suosituksia. On kuitenkin havahduttu siihen, että tutkimuksen seuraamiseen ei ole riittävästi aikaa niin hallinnossa kuin kouluissakaan. Tutkimustiedon hyödyntämistä pyritään edistämään erityisesti koko toimialan yhteisissä strategiateemoihin liittyvissä kehittämissyryhmissä, joiden tehtävänä on mm. seurata lasten ja nuorten kasvuun ja oppimiseen liittyvää kehitystä ja lainsäädäntöä.

Kaupunginhallitus 5.8.2024 § 17

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eeva Tikkaselle, Susanna Kaijulle, Reija Frimanille, Kai-Ari Lundelille, Naima el Issaouille ja 35 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

PISA-tutkimuksessa esille noussut nuorten osaamistason lasku on erittäin laaja ja kompleksinen asia, johon vaikuttavat monet yhteiskunnalliset tekijät koulussa tapahtuvan oppimisen lisäksi. PISA-tuloksista virinnyt koulutuspoliittinen keskustelu kertoo omalta osaltaan suomalaisen laadukkaan perusopetuksen merkityksestä yhteiskunnassamme. Opetus- ja kulttuuriministeriön 2023 Sivistyskatsauksen mukaan oppimistulosten laskua selittävät mm. kulttuuriset syyt, jotka heijastavat elämäntavan sekä yhteiskunnallisten arvostusten ja asenteiden muutosta.

Aloitteessa esiin noussut huoli koulujen oppimistulosten eriämisessä on huomattu, ja siihen on pyritty vastaamaan Vantaalla mm.

- vuosiviikkotuntilisäyksillä (alkuopetuksen äidinkieli 1 vvt ja matematiikka 1 vvt)
- lisäämällä erityisopettajia luokille 1–2 ja 7–9
- kota-rahoituksella (valtion ja kaupungin oma rahoitus)

- laajalla koulutustarjonnalla ja keskitetyllä tuella (mm. tutorit, hankkeiden resurssiopettajat)
- kolmiportaisen tuen mallin jalkauttamisella

Vantaalla koulutus nähdään vahvasti osana lasten ja nuorten kotoutumista. Vantaa työnantajana huolehtii henkilöstön ajantasaisesta pedagogisesta ja didaktisesta osaamisesta. Vantaan perusopetuksen henkilöstölle on tarjolla kasvatuksen ja oppimisen toimialan tarjoamaa strategianmukaista täydennyskoulutusta sekä tutor-opettajien vertaistukea. Myös ulkopuolisten tahojen (OPH, AVI, Karvi, NM-instituutti jne.) järjestämiin koulutuksiin osallistuminen pyritään mahdollistamaan.

Nykyisellä resursoinnilla laajamittaista henkilöstökyselyä ei pystytä toteuttamaan, ja se vaatisi lisäpanostusta hallintoon. Mahdollisen selvityksen taloudelliset kustannukset edellyttävät kilpailuttamista, mikä vaatii hallinnon työvoimaa ja prosessin aikataulutusta. Aikaisemman kokemuksen perusteella laadukas ja kattava ulkopuolisen toimijan toteuttama tutkimus perusopetuksen opettajille ja muulle koulun henkilökunnalle vaatii merkittävää taloudellista panostusta (arvioituna noin 50 000 €). Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, etenkin perusopetus, kiinnostaa useita tutkimustahoja. Vantaa tekee aktiivista tutkimusyhteistyötä, jonka avulla saadaan merkittävää tutkimuspohjaista tietoa niin oppilaiden osaamisesta kuin henkilöstönkin näkemyksistä koulujen arjesta. Näin ollen laajan kyselytutkimuksen teettäminen perusopetuksen henkilöstölle ei toisi PISA-keskusteluun toivottua lisänäkökulmaa.

Kokemus on osoittanut, ettei kyselytutkimuksilla saavuteta tietoa samalla tavoin, kuin mitä voidaan saavuttaa dialogisesti eri foorumeilla. Paras mahdollinen kokonaisnäkemys lasten ja nuorten oppimisen haasteista ja niistä toimenpiteistä, joilla niihin vastataan, saadaan aktiivisella ja hyvin johdetulla vuoropuhelulla kasvatuksen ja oppimisen henkilöstön, sekä myös oppilaiden ja heidän huoltajiensa välillä sekä tutkimustietoon ja -näyttöön perustuvilla kehittämistoimenpiteillä ja niiden säännöllisellä arvioinnilla. Opettajakuntaa tavataan säännöllisesti työkokousten ja koulutusten tiimoilta, joissa käydään avointa keskustelua. Perusopetuksen aluepäälliköt järjestävät alueidensa kouluilla säännöllisesti navigointivierailuja, joissa käydään vuoropuhelua koulujen henkilöstön kanssa koulujen tilanteesta sekä ajankohtaisista ilmiöistä. Huoltajien kanssa tehtävä dialogi ja erilaiset järjestetyt tilaisuuksien mahdollistavat pulmien syiden ja ratkaisuideoiden kuulemisen. Yhteistyötä ja dialogia kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilöstön sekä luottamushenkilöiden välillä olisi myös hyvä edelleen kehittää, jotta vuorovaikutus lisäisi yhteisiä näkemyksiä haasteisiin vastaamisesta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla kehitetään aktiivisesti tiedolla johtamisen toimintatapoja, rakenteita sekä järjestelmiä toimialalla laaditun datavision (2022–2025) ja siinä määriteltyjen askelmerkkien pohjalta. Tiedolla johtamiseen liittyviä alustoja (erityisesti Power BI-raportit) ja rakenteita kehitetään tukemaan sitä, että jatkossa voimme aikaisempaa paremmin yhdistää erilaisista lähteistä saatavaa tietoa ja muodostaa laajaa kokonaiskuvaa koulutustarpeen ennakkoinnin ja koulutuksen vaikuttavuuden arvioinnin tueksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla pidetään tärkeänä ja pyritään seuraamaan, tiivistä oppimiseen, kehitykseen ja kasvuun liittyvää tutkimustietoa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla hyödynnetään kansallisten tiedontuottajien tuottamaa tutkimus- ja arviointitietoa tiedolla johtamisen tukena. Näiden aineistojen etuna on, että ne tarjoavat mahdollisuuden verrata Vantaan kehitystä kansallisesti. Esimerkiksi THL:n joka toinen vuosi toteuttaman kouluterveyskyselyn tuloksia on analysoitu toimialalla huolellisesti ja niitä hyödynnetään niin hyvinvointityön tuloksellisuuden seurannassa kuin kehittämistoimenpiteiden kohdistamisessa. Vantaalla seurataan myös tiiviisti muun muassa kansallisten oppimistulosarvioitien tuloksia (Karvi) ja näiden pohjalta annettuja kansallisia suosituksia. On kuitenkin havahduttu siihen, että tutkimuksen seuraamiseen ei ole riittävästi aikaa niin hallinnossa kuin

kouluissakaan. Tutkimustiedon hyödyntämistä pyritään edistämään erityisesti koko toimialan yhteisissä strategiateemoihin liittyvissä kehittämissäryhmissä, joiden tehtävänä on mm. seurata lasten ja nuorten kasvuun ja oppimiseen liittyvää kehitystä ja lainsäädäntöä.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla kerätään laajasti oppimiseen ja oppijoiden hyvinvointiin liittyvää tietoa sekä tehdään säännöllisesti lasten ja nuorten, heidän huoltajiensa sekä henkilöstön kokemuksia kartoittavia kyselyitä ja selvityksiä toiminnan arvioimiseksi ja kehittämiseksi. Lisäksi toimialalla on käynnissä tutkimusyhteistyötä, mutta toimialalla ei itse toteuteta tieteellistä tutkimusta. Henkilöstölle on tarjolla kasvatuksen ja oppimisen toimialan tarjoamaa strategianmukaista täydennyskoulutusta ja osaamisen kehittämistä.

Toimialalla tiedolla johtamista ohjaa toimialan yhteinen datavisio. Oppimiseen ja hyvinvointiin liittyvää tietoa kerätään ja hyödynnetään monella tasolla: yksilö-, ryhmä-, koulu- alue- ja kaupunkitasolla. Huomiota on kiinnitetty käytössä olevan tiedon validointiin, tiedon raportointiin sekä erilaisten tietolähteiden hyödyntämiseen päätöksenteon tukena. Palvelualueilla tehdään tiedolla johtamisessa yhteistyötä mm. kuusikkokaupunkien kanssa (vertailut). Niin omassa toiminnassa syntyvää kuin ulkopuolisten toimijoiden tuottamaa tietoa hyödynnetään päätöksenteossa ja resurssien jakamisessa.

Toimialan nykyisten tietonäkymien rakentaminen ja päivittäminen on tapahtunut pitkälle hankerahoituksen turvin (mm. Yhteinen koulu -hanke segregaatiotiedon tuottamiseen). Jatkuvuuden varmistamiseksi ja ennakoivan tiedolla johtamisen kehittämiseksi olisi tärkeää, että tiedolla johtamiseen resursoidaan riittävästi henkilötöyvuosia. Tämä tarkoittaisi minimissään kahta data-analytiikkaan/ tiedolla johtamiseen perehtynyttä asiantuntijaa, jonka päätehtävänä olisi tiedolla johtamisen mahdollistaminen (1 htv:n euromääräinen kustannus n. 63 000 € vuodessa).

Kansainvälistä, kansallista sekä paikallista arviointi- ja tutkimustietoa hyödynnetään toimialalla monipuolisesti. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan eri alojen ammattilaiset seuraavat oman alansa kehitystä osana perustyötä. Tutkimus- ja arviointitieto on myös asiantuntijatyön perusta ja jokaisen asiantuntijan työtehtävään sisältyy omalta osaltaan ajankohtaisen tutkimustiedon seuraaminen ja sen hyödyntäminen omassa työssään. Lautakunnille ja muille päätöselimille valmistellut esitykset perustuvat viimeaikaisimpaan tietoon. Palvelualueiden ja yksiköiden johtoryhmät perustavat päätöksiänsä arviointi- ja tutkimustietoon.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on mm. alueellisia tai kehittämissäryhmärakenteita, joissa mm. nostetaan esiin viimeaikaisinta tutkimusperusteista tietoa toiminnan kehittämisen tueksi. Tätä kautta pyritään saamaan tieteellinen ja luotettava tieto osaksi yksiköiden toiminnan ohjausta ja suunnittelua.

Kaupunginhallitus 21.10.2024 § 18

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eeva Tikkaselle, Susanna Kaijulle, Reija Frimanille, Kai-Ari Lundelille, Naima el Issaouille ja 35 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Huoli oppimistulosten laskusta on tunnistettu ja siihen on reagoitu

PISA-tutkimuksessa esille noussut nuorten osaamistason lasku on erittäin laaja ja kompleksinen asia, johon vaikuttavat monet yhteiskunnalliset tekijät koulussa tapahtuvan oppimisen lisäksi. PISA-tuloksista virinnyt koulutuspoliittinen keskustelu kertoo omalta osaltaan suomalaisen laadukkaan perusopetuksen merkityksestä yhteiskunnassamme. Opetus- ja kulttuuriministeriön 2023 Sivistyskatsauksen mukaan oppimistulosten laskua selittävät mm. kulttuuriset syyt, jotka heijastavat elämäntavan sekä yhteiskunnallisten arvostusten ja asenteiden muutosta.

Aloitteessa esiin noussut huoli oppimistulosten heikkenemisestä on tunnistettu, ja siihen on pyritty vastaamaan Vantaalla muun muassa:

- vuosiviikkotuntisäyksillä (alkuopetuksen äidinkieli 1 vvt, matematiikka 1 vvt ja 0,5 vvt tunne- ja vuorovaikutustaidot)
- lisäämällä erityisopettajia luokille 1–2 ja 7–9
- koulutuksellisen tasa-arvon (kota) rahoituksella (valtion ja kaupungin oma rahoitus)
- laajalla koulutustarjonnalla ja keskitetyllä tuella

Toimialalla kerätään ja hyödynnetään monipuolisesti tietoa toiminnan arvioimiseksi ja kehittämiseksi

Koulutuksen järjestäjän on arvioitava toimintaansa säännöllisesti. On tärkeää, että kasvatuksen ja oppimisen ilmiöistä kerätään monipuolisesti tietoa. Kokonaiskuva edellyttää tutkimuksella ja mittareilla kerätyn tiedon lisäksi aktiivista vuoropuhelua kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilöstön sekä oppilaiden ja heidän huoltajiensa välillä.

1. Tutkimusyhteistyö

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tehdään tutkimusyhteistyötä erilaisten tutkimusta tekevien tahojen ja yliopistojen kanssa. Toimialan toiminnan kannalta keskeisiä tutkimustahoja ovat Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi), Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL) sekä kansallisten yliopistojen (Turun yliopiston Funa-tutkimus, Jyväskylän yliopiston Niilo Mäki instituutin Pro Koulu toiminta) ja kansainvälisten yliopistojen tekemät tutkimukset. Näihin lukeutuvat mm. kansainvälisesti merkittäviä oppimistuloksia mittaavat tutkimukset, joilla selvitetään oppilaiden osaamista eri maissa ja vertaillaan tuloksia kansainvälisesti, kuten PISA (Programme for International Student Assessment), TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) sekä PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study). Osa Vantaan kouluista kuuluu useimpien kansallisten ja kansainvälisten tutkimusten otantaan. Lisäksi Vantaa ostaa tutkimuspalvelua ulkoisilta kumppaneilta (Lukuseula, School Day).

2. Toimialan omat kyselyt ja tiedonkeruu

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tehdään säännöllisesti kyselyitä ja kartoituksia lasten ja nuorten, heidän huoltajiensa sekä henkilöstön kokemusten kartoittamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi. On tärkeää, että toimialalla kerätään ja analysoidaan tietoa myös itse. Toimialan nykyisten tietonäkymien rakentaminen ja päivittäminen on tapahtunut pitkälle hankerahoituksen turvin (mm. Yhteinen koulu -hanke segregaatiotiedon tuottamiseen). Jatkuvuuden varmistamiseksi ja ennakoivan tiedolla johtamisen

kehittämiseksi olisi tärkeää resursoida riittävästi henkilötyövuosia myös toimialalla tuotetun tai kumppanuuksien kautta hankitun datan analysoimiseksi.

3. Laadullinen ja kokemuksellinen tieto

Opettajakuntaa tavataan työkokouksissa ja koulutuksissa, joissa käydään avointa keskustelua. Perusopetuksen aluepäälliköt järjestävät alueidensa kouluilla navigointivierailuja, joissa käydään vuoropuhelua koulujen henkilöstön kanssa koulujen tilanteesta sekä ajankohtaisista ilmiöistä. Huoltajien kanssa käydään dialogia ja järjestetään tilaisuuksia, joissa kuullaan heidän näkemyksiään pulmien syistä ja ratkaisuideoista. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilöstön ja luottamushenkilöiden välisellä yhteistyöllä ja vuorovaikutuksella lisätään yhteistä ymmärrystä oppimisen mittaamisen kompleksisuudesta.

Tutkimustiedon hyödyntäminen ja tiedolla johtaminen

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla kehitetään aktiivisesti tiedolla johtamisen toimintatapoja, rakenteita sekä järjestelmiä toimialalla laaditun datavision (2022–2025) pohjalta. Oppimiseen ja hyvinvointiin liittyvää tietoa kerätään ja hyödynnetään yksilö-, ryhmä-, koulu-, alue- ja kaupunkitasolla. Huomiota on kiinnitetty käytössä olevan tiedon validointiin, tiedon raportointiin sekä erilaisten tietolähteiden hyödyntämiseen päätöksenteon tukena. Palvelualueilla tehdään lisäksi tiedolla johtamisessa yhteistyötä mm. kuusikkokaupunkien kanssa. Tällainen vertailutieto auttaa kehittämään toimialan palvelu- ja tuotantorakenteita.

Tiedolla johtamisesta voi todeta joitain esimerkkejä. Esim. THL:n joka toinen vuosi toteuttaman kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään hyvinvointityön tuloksellisuuden seurannassa ja kehittämistoimenpiteiden kohdistamisessa. Mm. koulukiusaamisen ehkäisemiseksi on tarjottu tuki-interventioita huolikouluille. Vantaalla seurataan myös tiiviisti kansallisten arviointien tuloksia (Karvi) ja huomioidaan niiden pohjalta annettuja kansallisia suosituksia. Lukuseulan tai Funan koulukohtaiset tulokset ovat merkittävässä roolissa jaettaessa tuen resurssia oppilaille. Esihenkilöiden ja opettajien digitaitokyselyn tulosten perusteella on kohdennettu täsmäkoulutusta tietosuoja- ja tekoälyasioihin.

Niin omassa toiminnassa syntyvää kuin ulkopuolisten toimijoiden tuottamaa tietoa hyödynnetään päätöksenteossa ja resurssien jakamisessa. Tutkimusten sisältöä käsitellään esihenkilökokouksissa sekä annetaan malleja ja ohjeita tulosten käsittelemiseksi oppilaitoksissa, kouluilla ja varhaiskasvatuksen yksiköissä. Lautakunnille ja muille päätöselimille valmistellut esitykset perustuvat lähtökohtaisesti viimeaikaisimpaan tutkittuun tietoon.

Toimialan yhteisten kehittämisryhmien asiantuntijoiden tehtäviin kuuluu kyseisen vastualueen viimeaikaisimman tutkimusperusteisen tiedon seuraaminen ja jakaminen. Toimialalla työskentelevät opettajat ja esihenkilöt ovat varsin tietoisia kasvatukseen ja oppimiseen liittyvästä tutkimuksesta sekä tuovat työhönsä ja työyhteisöihinsä koulutuksissa tai muissa yhteyksissä saatua tuoretta tutkimusperusteista tietoa.

Kaupunginhallitus 2.12.2024 § 23

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eeva Tikkaselle, Susanna Kaijulle, Reija Frimanille, Kai-Ari Lundelille, Naima el Issaouille ja 35 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 16.12.2024

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Eeva Tikkasen, Susanna Kaijun, Reija Frimanin, Kai-Ari Lundellin ja Naima El Issaouin sekä 35 muun valtuutetun aloite opettajien ja tutkijoiden asiantuntemus otettava keskiöön vantaalaisten lasten ja nuorten osaamistason vahvistamisessa

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

Opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus, puh. +358 40 720 2962, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Opetustoimen asiantuntija Päivi Pitkäranta, puh. +358 50 312 1570, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Opetustoimen asiantuntija Eeva-Liisa Markkanen, puh. +358 40 139 5475

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Varhaiskasvatuksen asiantuntija Tiina-Liisa Åkerfelt, puh. +358405864893,

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)